

BAJAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BODOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 280 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

A forradalmasítás stratégiája

Színhely: a bécsi „Atlantis” kávéház, amely azóta elsüllyedt a dekonjunkturában, akárcsak az ilyen nevű világrész a tenger hullámaiban. Idő: 1923. október. Az egyik márványasztalnál holland, spanyol, magyar újságírók ültek és Göndör Ferenc, a két budapesti forradalom fenegyereke. Odalépett az asztalhoz Weltner Jakab és helyet akart foglalni. Göndör, mint a vihar, felugrott az asztaltól miközben hangjától rengett a kávéházi tükörvilág:

— Ilyen emberrel nem ülök egy asztalnál!

Nem egészen így mondta. Öt perc múlva mindenki tudta a kávéházban, hogy micsoda szenzációja van a bécsi magyar forradalmárok különbözőségének. Előző este táncmulatság volt a pesti emigránsok körében a „Heim” klubban. Göndör beborozott és megparancsolta a cigányoknak, hogy jassza a magyar „Himnusz”. A dallam első ütemeire a közönség egyrésze felállt, a többi Göndör terrorizálta, hogy álljon fel. Egy ember azonban mindvégig ülve maradt és nem mozdult meg akkor sem, amikor Göndör két kezével rázta a vállát. Minden felhívásra azt kiáltotta vissza:

— Ennek az indulónak a hangjainál gyilkolják odahaza a magyar munkásokat?

Idő: 1930. Göndör Amerikában él ma is számkivetetten, Weltner Jakab a pesti aszfalton gördül gutaütött mosollyal, ha nem autóval viti magát. Ha a szerkesztő ur feltűnik a Szimplon, vagy a New-York kávéházban, az irodalmi stréberek és művészeti tömegárusok hódolattal lesik nagyhatalmassága ajkának rebbenését. Az igazi színhely azonban, Prága, ahol a cseh szociáldemokrata-párt kongresszusán Weltner Jakab, a magyarországi küldöttség vezetője, éppen most is azt dörög a négy égtáj felé, hogy Magyarországon gyilkolják a munkásokat.

Ha ezt a denúciálást összevetjük Masaryk ajánlatával és a budapesti cseh költségcáfolatával, akkor már közel járunk ahhoz, hogy fel fogjuk Prága és a Konti-utca közös forradalmasító stratégiájának lényegét.

Egy harmadik színhely: Baja. A szociáldemokrata bizottsági tagok emberevést ajánlanak a megcsappanó husfogyasztás helyébe és vezérszónokuk „örül a jövedelemelosztó mérleg igazságtalan működésének, mert így a mérleg hamarabb felbillen.” A színhely már nemcsak Budapest a maga véres szeptember elsejével, hanem a rossz közgazdasági viszonyok és a dilettáns közzgazdálkodás és a dilettáns politizálás elestetjének s a munkanélkülieknek összes vidéki gyűjtőtelepei is ahol a központ utasítására megmozdult a

II. internacionalé pártbürokráciája és észrevehetőleg a „téli forradalomra” spekulál.

E magyarországi munka két legjobb szövetsége: a nemzetközi kartelhálózat és a kisántant.

A titkok fátyola ma már csak részint fedi el azokat a köteleket, amelyek a magyarországi szociáldemokrata pártot különösen egybekapcsolják a nagy nemzetközi kartelérdekeltségekkel. Ezek és a londoni labourbarát pénzvilág segítettek haza Garami Ernőt és ezek kényszerítik a szociáldemokrata pártvezetőség közreműködésével a magyar kormányt folyton újabb és újabb beruházásokba, akár gulaépítésekbe is, hogy ezáltal Magyarország még jobban eladósodjék és kiszolgáltatassa magát a külföldi tőkének és ipari trösztöknek, amelyek befektetéseiket majd azután a munkásság véres verejtékéből fogják kisajtolni.

A másik szövetséges, a kisántant, nyújtja a magyarországi szociáldemokráciának az anyagi és szellemi eszközöket a budapesti harchoz, aminek ellenében a magyarországi szociáldemokrácia viszont segíti a

kisántantot a megszállt területeken a földnélküli parasztság és a munkásság kizsákmányolásában és halálra adásában. A kapcsolat köztük szoros, mint egy gyilkosság résztvevői között.

Csak egy-két illusztrációt említünk. A „Népszava” az egyetlen magyar lap, amelynek számára állandóan tarva vannak a trianoni kapuk. A szociáldemokrácia magyar szakértői végzik a prágai és a belgrádi kormányzók mellett a hóhérségdi tisztelet a magyar parasztság és munkásság lassu kivégzésénél. Ennek ellenében maguk is szabadon rabolhatnak, létesíthetnek alapokat, amelyekből a többi országbeli szociáldemokráciák is merítenek, a magyarországi is. Bresztovszky Ernő most közöl a Népszavában egy másik cikket, mely szerint a szociáldemokrácia már 1913-ban állást foglalt a mai Jugoszlávia létesítése mellett.

Egy másik cikkét szeretnénk olvasni a Népszavának, amely sokkal autentikusabb lenne: a szociáldemokrácia mit határozott és mit cselekedett Magyarország feldarabolásával.

Bajaszentistván 18,521 kat. holddal növeli a város területét

A belügyminiszteri rendelet szerint az új városrészrel együtt 48 képviselője lehet Bajának

Bajaszentistván községnek Baja városához történő csatolásával kapcsolatos igen érdekes miniszteri rendelet a város hatóságához megérkezett. A 222.541/1930 belügyminiszteri rendelet 1930 október 31-ével rendelte el az átadás és átvétel eszközését. Együttal kimondja, hogy a község mint ilyen megszűnik, a jövőben Baja város nevét viseli s a község és város területe együttesen fogja Baja város törvényhatóságának területét képezni.

Felhívja a rendelet a várost arra, hogy az érvényben levő szabályrendelet módosítsa s annak a rendeletnek keretében gondoskodjék a város a községtől a szerzett jogok sérelme nélkül átveendő rendszeres alkalmazottak állása és javadalmasa fölött is.

A rendelet ezenkívül arra is utasítja a várost, hogy a törvényhatósági bizottsági választókerületeknek és az egyes választókerületekre eső bizottsági tagok számának megállapítására, szabályrendeletet alkosson.

Ennek megfelelően a község mai területe kiegészítve talán még egy-két közel eső bajai utcával külön törvényhatósági választó kerületet fog alkotni.

Amennyiben azonban az 1929 évi 30. t.c.-hez fűzött. A kimutatás a törvényhatósági bizottság tagjainak számát negyvennyolcban állapítja meg

s ezt a számot nem engedi felemelni a város eddigi választókerületeiben kell a törvényhatósági bizottsági tagok számát oly módon lecsökkenteni, hogy a teljes létszám a negyvennyolcat túl ne haladjon.

Nagy és kellemetlen meglepetést keltett a városi adminisztráció körében is a miniszteri rendeletnek az az intézkedése, amelyik kimondja, hogy törvényes alap hiányában a törvényhatósági bizottsági tagok számának felemelése el nem rendelhető minthogy a város előterjesztésében ezt külön és megokoltan kérte. A törvényhatósági bizottságnak lesz tehát kötelessége olyan megoldásról gondoskodni, hogy az a városrész képviselő nélkül ne maradjon.

Igaz, hogy a községnek a pest-vármegyei törvényhatóságban képviselője nem volt, a gazdasági életben sokkal közvetlenebbül kapcsolódó városi élet mégis megkívánja, hogy a 3354 lakosu Bajaszentistván a város közzgazdálásában képviselőt nyerjen.

Itt tehát arra kell gondolni, hogy ha törvényes alapja még nincsen, törvényhozás útján kérje a törvényhatóság a törvényhatósági bizottság létszámának felemelését legalább a legközelebbi választásig.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a község csatolásával Baja város eddigi 16186 hold katasztrális föld te-

rülete 34707 katasztrális holdra fog emelkedni. Tehát a községnek 2000 holddal nagyobb a területe mint a városé.

Azonban itt tekintetbe kell vennünk, hogy a községnek éppen a magasabb jövedelmet hozó mezőgazdasági célra művelt területe jóval kisebb mint Bajáé.

A város 11297 katasztrális szántó holdja mellett a községben csak 548 katasztrális hold a szántóföld.

Szőlőföldje a város 1674 kat. holdjával szemben csak 753 kat. hold.

Viszont a kisebb jövedelmet adó erdősege 7435 kat. hold, míg Bajának csak 22 kat. hold erdeje van. A 177 kat. hold városi réttel szemben 981 kat. hold a Bajaszentistváni rétség. A gazdaságilag megműveletlen terület (síkvíz, védőtölés) 3055 kat. hold, míg Baján 1311 kat. hold úgy hogy, Bajaszentistván kataszteri tiszta jövedelme a város 185273 arany koronája mellett, mindössze 116889 arany korona.

Ugyanakkor magára vonja a figyelmet az a körülmény, hogy míg a hatalmas községi területből 10983 kat. hold a kalocsai érsekségé, a községnek pedig mint erkölcsei testületnek 690, a Baján és Bácsmegyében lakó birtokosoknak 941 kat. hold földterületjük van; a polgárság tulajdonát képező községi terület csak 597 kat. hold, tehát az egésznek nem teljes 30 százaléka.

A legutóbbi községi népszámlálás szerint a város lakosainak száma 3354 fővel fog emelkedni s ha igazak a megállapítások, melyek a város lakosságát 25.000 főre teszik, akkor a legközelebbi, még ez évre tervezett népszámlálás igen érdekes meglepetést tartogat, azt, hogy a város lakóinak száma 28—29.000 főre tehető.

A 3354 bajaszentistváni polgár túlnyomórésztben mezőgazdasági foglalkozást üz: kisbirtokos. Nagy vállalat, vagy kereskedés a községben nincs. Az iparosok száma 60, azonban ezek között egy sincs aki séddel dolgozik. A kereskedők közül 14 szatócs egy pedig házaló. A lakosok közül 3327 r. k. vallású, 10 református, 1 evangélikus, 3 görögkeleti és 12 izraelita.

— **Kétszáz buzahajó.** Délországban 200 újabb gőzöst indítottak el buzával megrakva, leginkább angol kikötőkbe. Az oroszoknak ez a nagyarányu exporttevékenysége eredményezte, hogy a hajófordijakat a Fekete tenger kikötőiből Nyugat-Európa felé felemelték a hajóstársaságok, bár ebben az évben a dunai buza igen kevésse foglalkoztatja a hajóstársaságokat. A hajóelőjegyzésből megállapítható, hogy legalább is november közepéig akarja folytatni Oroszország a mostani nagyiramu exportot, mert a hajókibérlések eddig az időpontig hetenként igen nagy úrtartalomra szólnak.

A párhuzamos osztályok katasztrófája

Csütörtöki „Masaryk forradal masító stratégiája” című vezér cikkünkben bemutattuk a kis-antánt magyarellenes taktikájának legfelettebb kunsztját, mely szerint „felváltva víz alá nyomja a kiszemelt áldozatot, aztán levegőre engedi, hogy az élet reménységének fölkelésével jobban zavarba hozza és még biztosabban megfojtja.” Idéni kell e sorainkat azzal a belgrádi jelentéssel kapcsolatban is, hogy a közoktatásügyi miniszter bezáratta a nagybecskereki leánypolgári mellett működő magyar és német párhuzamos osztályok első, második és harmadik osztályát a beiratkozott tanulók csekély száma miatt. Az eddig beiratkozott tanulóléányokat a szláv nyelvű osztályokba tették át. Így a kultúra, az iskola a lenalkalmasabb eszközzé vált a Balkán kezében a magyarság kifosztására és megfojtására. Hol a víz alá nyomja ezt a kulturát, hol a levegőre engedi, hol becsukja, hol kinyitja a párhuzamos osztályokat, mindenesetre permanens rettegésben tartja a gyermekeikért aggodó szülőket. Biztos fogságába ejti, anyagi áldozatokba hajszolja őket, lemorzsolja ellenálló képességüket és végül utnak indítja őket a brazilai, vagy a rigómezei emberölő malomba.

Törvény útján védekeznek Angliában a gyengeelméjűek és iszákosok gyermekáldása ellen

Amerikában az Unió több állama törvényesen intézkedik, hogy a súlyosan terhelt, akiknek az orvosi tanács ítélete szerint csak súlyosan terhelt utódjuk lehetne, bűnözés esetén megfosztassanak a gyermekáldás lehetőségétől. Most Anglia készül behozni ugyanezt a törvényt. Az angol munkáminisztérium neves orvosok és pszihopata tudósok kidolgozásában terjedelmes ismertetést adott ki e törvény célszerűségének magyarázására. E magyarázatok szerint az örülteknek, félörülteknek, súlyosan iszákosoknak, vérszomjibólgyilkosoknak és szenvedélyes gyujtogatónak csak súlyosan terhelt közveszélyes utódaik lehetnek, akik ellen a társadalomnak joga van a fenti törvény útján védekeznie. Valószínű ezek szerint, hogy az angol munkáskormány ezt az előkészületen levő törvényjavaslatot el is fogja fogadni.

Lehet, hogy a társadalomtudósok és orvosoknak ez az érvelése sok tekintetben helytálló, de az is kétségtelen, hogy az embriuság számos nagyértékű lángelméjének szülei között gyakran fordultak őrültség, iszákosok (Dostojevszkij, Beethoven), a mi nagy Bolyai Jánosunknak anyja viszont már áldott állapota előtt is örült volt. A spártaiak is csak az őskorban tehették meg, hogy a harcképtelennek ígérkező csecsemőket kiirtották, ámde mikor a sánta athéni iskolamester,

Tyrtaiosz nagyszerű harcidalaikat megírta s így győzelmeiket nagyban elősegítette, ők is kénytelenek voltak revíziót gyakorolni e szokásukon, mert már nem láthatták olyan bizonyosnak, hogy vajjon nem érték e

néha a fegyverforgatásra nemképes ember is? Ha statisztikát állítunk össze, bebizonyosodik, hogy átlagában legszörnyebb utódaik éppen a lángelméknek voltak. Mit tenne hát a lángelmékkel az új angol törvény?

Az Alföldi Katolikus Nagygyűlés programja

A VII. Alföldi Katolikus Nagygyűlés rendező bizottsága most becsajította ki a Szegeden rendezendő ünnepségek meghívóit és programját.

Szent Imre kir. herceg jubileumi esztendőjében — mondja a meghívó — Szeged szab. kir. város sokszoros ünnepet ül. A VII. Alföldi Katolikus Nagygyűlés keretében megünnepeli a Csanádi Egyházmegye alapításának 900-ik évfordulóját és megemlékezik első vértanú püspökéről, Szt. Gellértről. Felszentelt az 1879 évi árvíz emlékére emelt Fogadalmi-templomot, leteszi az újépült Ferencz József Tudományegyetem zárókövét és leleplezi a Nemzeti Megújulás Emlékművét. Ez ünnepek alkalmával nagygyűlésre és Eukarisztikus Körmenetre, Krisztus Király hódolatára hívjuk a Nagy Magyar Alföld népét!

VII. Alföldi Katolikus Nagygyűlés. Megnyitó ünnepségei. Szeged 1930 október 22. Széchenyi-ter. Magyarország hercegprímásának részvételével október 22-én, szerdán délután 6 órakor: Ünneplés Veni Sancte az alsóvárosi Havi Boldogasszony templomban. Este 8 órakor Lilliomos Királyfi előadása a Városi Színházban. Október 23-án, csütörtökön délelőtt az ifjúság ünnepe Szent Imre és Szent Gellért tiszteletére a Fogadalmi-templom-terén. Délután 4 órakor: Szakosztályok ülései és tudományos előadások az Alföld különféle problémáiról.

A Fogadalmi-templom felszentelése. Október 24-én, pénteken délelőtt 7 órakor: A Fogadalmi-templom felszentelése, utána szentmise (400 gyermek éneklő a Missa de Angelis-t) Délelőtt 10 órakor: Szeged szab. kir. város felajánlása Jézus Szentséges Szívének a Fogadalmi-templomban. Délelőtt 12 órakor: a Csanádi Egyházmegye alapításának 900-ik évfordulója alkalmából a törvényhatóság díszközgyűlése. Délután 3 órakor: az Americana vándorgyűlése és Szent Imre szobrának leleplezése. Délután fél 5 órakor: Szakosztályi ülés. Délután 7 és fél órakor: a Palestrina kórus hangversenye a Fogadalmi templomban. Este 9 órakor: Szent Gellért ereklyéjének elhelyezése a Fogadalmi-templomban.

Az egyetem zárókövének letétele és a „szegedi mise” bemutatása vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó részvételével. Október 25-én szombaton délelőtt 9 órakor: Horthy Miklós tulajdonába veszi a Hunyadi János gyalogezredet a Mars-téri lakatnyában. Délelőtt 10 órakor: Ünneplés szent mise a Fogadalmi-templomban (Dohányi Ernő pályadíjnyertes „Szegedi mise”-jének előadása 20) tagu énekkar, 50 tagu zenekarral.) Déli 12 órakor: A Nemzeti Megújulás Emlékművének leleplezése a Kormányzó jelenlétében. Délután 3 órakor: Nemzeti Nagyjaink Emléksarkának felavatása és a Ferencz József Tudományegyetem zárókövének letétele. Délután 6 órakor: Diszorgonahangverseny az ország legnagyobb orgonáján. Este 9 órakor: az ifjúság és a dalárdák hódoló felvonulása a Kor-

mányzó előtt. Szerenád a vendégek tiszteletére.

VII. Alföldi Katolikus Nagygyűlés. Október 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor: Ünneplés nagymise a Fogadalmi-templomban (König Péter „szegedi mise”-jének előadása.) Délelőtt fél 12 órakor: VII. Alföldi Katolikus Nagygyűlés. Délután 3 órakor: Eukarisztikus körmenet és ünneplés Te Deum. A VII. Alföldi Katolikus Nagygyűlésre az ország minden részéből október 22—30-ig érvényes féláru vasuti igazolványokat, valamint mindennemű felvilágosítást a rendező bizottság központi irodája után (Szeged, Széchenyi-ter 3. Telefon 4—41.) lehet beszerezni.

Részletes utbaigazítást kézséggel adnak a plébánia hivatalok.

Október 11-én megnyílik Baján a legelőkelőbb magyar festőművészek képkiaállítás

Az ősszel kezdődő szezón első tárlata a jövő szombaton, október 11-én nyílik meg Baján a Nemzeti Szálló nagytermében. Ezen a tárlaton nem lesz ugynevezett vegyes anyag, hanem csak négy nagy magyar festőművész fog szerepelni reprezentatív alkotásokkal. A négy európai nevű festő: Iványi Grünwald Béla, Rudnay Gyula, Márk Lajos és Bajának büszkesége: Eber Sandor. Négyük neve márkat jelent nemzetközi viszonylatban is, a magyar festészet legelőkelőbb képviselői, akiknek bajai szereplése különleges megtiszteltetés ennek a városnak, mert nem szoktak vidéki tárlatokon résztvenni.

A négy művész egyenkint 20—20 olyan festményt állít ki, amely a legértékesebb és legtalálóbb alkotásai közül való. Iványi szerepelni fog azzal a vásznával is, amellyel a barcelonai kiállításon a nagy aranyérmet nyerte.

A megnyitás napjára a három fővárosi mester is Bajára érkezik és több napon keresztül marsd itt.

Vidéki kereskedők a tisztviselők csoportos fővárosi beszerzései ellen

A Pesti Tőzsde írja: A vidéki városok kereskedői részéről igen sok panasz hangzik el az utóbbi időben, hogy egyes fővárosi cégek igyekeznek a városi hatóságoknál alkalmazott tisztviselők textilszükségletét fedezni és tárgyalásokat folytatnak a hivatali vezetőkkel, hogy tisztikre a hivatalos levonást engedélyezze. A törvény különben úgy intézkedik, hogy az ilyen levonás eszközésére senkinek sincsen joga, tehát a hivatali vezetők ilyen engedélyek kiadásakor szabálytalanságot követnek el. Igazságtalan lenne, hogyha az ottani kereskedőket a fővárosi kereskedők háttérbe szorítanák. Ez az eljárás arra vezetne, hogy egyes városok kereskedelmét egész elsoványítsák. A vidéki kereskedők a kormányhoz

akarnak fordulni ez ügyben és arra akarják kérni a kereskedelmi minisztert, hogy rendeleti úton tiltsa el, hogy egyes vidéki hatóságok tisztviselői csoportosan beszerzéseiket egyes protekcionált budapesti cégek-nél végezhessek. Különben is annyi agyonamogatott állami üzem van, amelyek végeredményben a kereskedelem érdekeit sértik, tehát nem jogos, hogy még a magáncegeket is egyesek a kereskedelem rovására előnyben részesítsék.

SZÍNHÁZ

Viktória — minden este Viola Margit felléptével. A Viktória világhírű operettudóságnak tegnap esti gyönyörű előadása ismétlődik meg pénteken, szombaton és vasárnap este is. Minden előadás a bemutató kiténtű szereposztásban, Viola Margit primadonnaival a címszerepben kerül színre.

Diákszeretem — vasárnap délután. Az amerikai diákéletből vett eredeti amerikai operettudóságnak, a Diákszeretem vasárnap délután mérsékelt helyarakkal kerül — ezidényben utoljára — műsorra. A pompás táncok, felvonulások, diáktrefák, keletemes zene a legvidámabb vasárnap délutáni szórakozást nyújtják közönségünknek.

Juliusi éjszaka — a Nemzeti Szálló kamaraszínpadján. Szombaton és vasárnap este Hunyady Sándor mulatságos, szellemes, de csak felnőtteknek való vigjátéka, a Juliusi éjszaka, mely a budapesti Vígsházban aratott hatalmas sikert, kerül bemutatásra a prózai együttes elsőrendű kiosztásában. A főszerepeket Székelyhidy Adrien, Feleky Klári, Máhr Klári, Egyri Berta, v. Bánky Róbert, Endrődy József, Bogner Elek, Danis Jenő, Golda József, Szemethy Endre játszik. Jegyek elővélthetők a Központi Színház pénztáránál és az előadás előtt egy órával a Nemzeti Szálló színházi pénztáránál.

Október 6. a színházban. Fodor Oskár igazgató az aradi gyásznapi emlékeztetőnek megünnepelésére, hétfőn, október 6-án este Földes Imre trilogijájának második részét az Egő várost tüzte műsorra. Földes Imre lángoló hazafisággal megírt színműve országsszerte megdobogtatott minden magyar szívet s amikor október 6-án az Egő várossal ünnepel a lelkes társulat, hisszük, hogy e város közönsége igaz hazafisággal ünnepel együtt színészeivel.

Abaujmegye a boletta árának 100 százalékos felemelését kéri

Abaujtorna vármegye feliratot intézett a miniszterelnökhöz a gabonajegyőről alkotott törvény módosítása tárgyában. A feliratban arra kéri a kormányt, hogy intézkedjék a gabonajegy árának 100 százalékkal való felemelése iránt, vagy állapítsa meg a buza és a rozs minimális árát olyan összegben, amely a gazdaközönség anyagi érdekeit is kielégíti. Kéri még a törvény végrehajtási utasításának olyan módosítását, hogy vagy rozsban, tehát természetben köteles teljesíteni, a bérbeadó által adott gabonajegy megállapított árának 50 százalékát kitevő összeget a bérlő a bérbeadónak megtéríteni köteles legyen. A felirat megokolása az, hogy a buza és a rozs ára a

Rádiót és villanyt Brusztnál!

(Baja, Szent István-tér 4. Telefon: 255. — Közgazdasági Bank épülete.)

Megbízható, praktikus, olcsó!

gabonajegyről alkotott törvény életbeléptetése óta lényegesen csökkent és így a törvény célkitűzése nem érhető el. Megállapítja a felirat, hogy amennyiben az abban foglaltakat a kormány nem teljesíti, a gazdaközönység anyagi hiányában gazdaságát fenntartani nem lesz képes.

Borsod-Gömör-Kishont vármegye hétfőn tartotta rendes évnegyedi közgyűlését Borbély-Maczkó Emil főispán elnöklésével. A főispán megnyitó beszédében meleg szavakkal parentálta el Vass József néhai népjóléti minisztert, Bottlik József országgyűlési képviselő indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a buza ár minimális érdekében felír a kormányhoz, mert a jelenlegi tíz pengős buza árak mellett nem képes a gazdatársadalom még csak az adóját sem megfizetni, amely adót a 30 P-ös buza ár alapján számították ki.

HIREK

— **A Szociális Missziótárrulati** holnap, szombaton d. u. 5 kor munkaszeret, a Szt. Margit Leányklub az 5 órai áldás után összejövetelt tart.

— **Közigazgatási bizottsági ülés** A város közigazgatási bizottsága októberi ülését 4-én délelőtt 11 órakor tartja a városházán. Az ülésen a szokásos havi beszámolókat, a különböző hivatalok tisztai beszámolóit szerepelnek.

— **Az októberi kisgyűlés.** Az október eleji rendes kisgyűlés tárgysorozatát most állítja össze a város. A kisgyűlés a jövő hét szerdáján lesz.

— **Az árvák ruhája.** A bajai közgyámi hivatal értesíti a nevelőszülőket, hogy a menhelyi gyermekek ruházata és lábbelije megérkezett. A kiosztás a szegényházban lesz október 7-ikén (kedden) az egész nap folyamán.

— **Házimulatság a Katolikus Legényegyletben.** A bajai Katolikus Legényegylet október 5-én, vasárnap este 8 órakor tartja meg szokásos házi bálját. A vezetőség ezúttal tudomásul adja a tagoknak és az

egylet pártoló közönségének, hogy a jövőben minden hó első vasárnapján megtartja házi mulatságát, de meghívókat külön nem bocsájt ki.

— **Az érsekcsanádi legelső szüreti mulatság.** Érs-kesanád község történetében bizonyos nevezetességgel fog bírni a következő vasárnap. E napon, október 5-én rendezik a községben a mindezideig legelső szüreti mulatságot. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy a népies, szép magyar szokás a színmagyar Érsekcsanádon ismeretlen. A csanádi fiatalok éthető lelkes buzgalommal készül a Csankó nagyvendéglős által rendezendő mulatságra. Régi magyar népviseletben délután 4 órakor lesz a látványos és elengedhetetlen zenés felvonulás. Ha kedvez az idő a jellemes fiatalok autóján Bajára is bevonul és szemnek gyönyörködtető látványban részesíti a város közönségét.

— **Vásári hirdetés.** Hajós község előljárósa közhírré teszi, hogy Hajósban a szokásos őszi országos vásár folyó évi október hó 6-án fog megtartatni. Az állatvásárra járványmentes területről szabályszerű járattal állatok főlhajthatók.

— **Nyilvános árlejtést hirdet a szentendrei görögkeleti szerb templom eladására az egyházközség.** Több év óta üresen áll Szentendrén a görögkeleti szerb templom. Pravoszlav hívei az 1920-as évek elején valamennyien kivándoroltak Jugoszláviába és minden elvihető magukkal vitték a templomból. Leszerelték az orgonát is, leakasztották a falakról a képeket és a lobogókat, levették az oltártól a keresztet és csak a csupasz falakat hagyták meg a templom. A templom felszerelését a kívánorolt hívek, hír szerint, Sabácsba vitték. A szentendrei görögkeleti szerb egyházközség az elárult templomot el akarta adni, de vevő nem igen akadt rá. Legkomolyabb vevőnek a szentendrei evangélikus egyházközség látszott, de ennek viszont nem volt annyi pénze, mint amennyit az eladók a templomért kértek. Most azután radikális megoldásra szánta el magát a szentendrei szerb egyházközség, amennyiben nyilvános pályázati hirdetményben bocsátja áruba a templomot.

— **A nemesített magyar báránypóráz sikere.** Az 1928.

évi külkereskedelmi mérleg adatai között feltűnik a kikészített prém-bőr kivitelének rohamos fejlődése. Ezek szerint 1928-ban 69 mm-át 1,827.000 P. értékben vittük ki, míg 1929-ben már 2170 mm-át 8,380.000 P. értékben, s ugyanakkor a prém-bőr behozatala 2 millió pengővel csökkent. Ennek a szép eredménynek az oka az hogy egy speciális magyar vállalkozás révén a magyar báránypóráz, különleges kikészítési móddal, a különböző nemű prémek utánzására használja fel és így a kikészített anyagot a külföld nagyon szívesen vásárolja. Ez a kivitel cikkünk további fejlődését is fog mutatni, mert mint olvassuk, szeptember havában angol kereskedők jártak Budapesten, akik nagyobb tételekben vásároltak nemesített báránypórázokat. Ez a példa is azt mutatja, hogy a magyar tehetség és a magyar tudás még sok lehetőséget nyújt gazdasági megerősödésünkre.

— **A feledékeny londoni fecskék.** Nagy gondjuk van most az angol állatvédőknek. Különös természeti jelenségekkel állnak szemben és nem tudják, mit csináljanak. Beköszöntött az őszi és a londoni fecskék elfelejtettek elköltözni. Normális körülmények között már szeptember elején megkezdik délvideki turnéjukat, most azonban ott maradtak Londonban. Miért? Mert — különösképpen körülbelül egy hónappal ezelőtt raktak tojásokat, a tojások ki is kelték és most itt vannak az apró fecskék, amelyek még nem tudnak repülni és nem vállalkozhatnak nagyobb utra. Az elkésztett családalapító fecskék tehát kénytelenek Londonban maradni. Mi lesz velük! — kérdezik különböző nagy cikkekben az angol állatbarátok. Jön a hideg és megfagynak kicsinyeikkel együtt. Valamit tenni kell az érdekekben — ez az általános vélemény nagyarányú fecskesegélyző akciót kell megkezdenni, mert különben néhány hét múlva elpusztulnak a londoni fecskeszaládok.

— **Textilkartelek Romániában.** A román textilipar, mint ismeretes, kartelbe tömörült, ezidőszereint úgy a posztó, mint a pamutipari gyárak megállapodást kötöttek. A két kartel együttesen 13 000 szövőszéket rep-

rezentál. A termelés értékét szak-körökben kb. 3 millió lejre becsülik. A kartel finanszírozását és ellenőrzését a svájci és francia tőkével alakult Controll S. A. végzi. Alkötőleg a kartelszerződés a gyárakat arra kötelezi, hogy a régi mintájú gépeket állítsák és azokat, amíg a kartelszerződés érvényben van nem helyezhetik üzembe.

— **A negyvenkilences zászló.** Göndör Gáspár eszaki legény betegen hazafele vánszorgott az orosz hadifogságból. El is jutott Moszkváig onnét azonban nem engedték tovább a vörösök. Szegény Gáspár régi harcoló gyalogos unalmában megnézegette a moszkvai muzeumokat, az egyikben megpillantott egy negyvenkilencesből való magyar zászlót s egy óvatlan pillanatban elemelte. Attól fogva úgy hordta magával a teste köré csavarva. A Mária hadilobogót azonban már nem tudta hazahozni, mert kevéssel rá meghalt az egyik moszkvai kórházban. Halála előtt megvallotta titkát Bergman Ernő berlini kereskedőnek, aki a szomszédos ágyon fektült a kórházban s a német kereskedő, aki háromévi szovjetországi tartózkodás után nemrég tért meg Berlinbe, ki is csempészte a 49-es zászlót s a napokban küldte meg Csacára, a Göndör-családnak. A zászló egyik sarkában látható a moszkvai jelzés: Vengrije, 1849. Vagyis, hogy a zászlót 1849-ben Magyarországból vitték ki, Világos után... Vajjon hova kerül most?

— **November 9-én lesznek az osztrák választások.** Ma délelőtt Vaugoin kancellár elnöklésével minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy a köztársaság, elnökének a parlament haladéktalan felosztását fogja javasolni. A választás időpontjául november 9-ét vették tervbe. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter javaslatára elhatározták, hogy Dollfuss Engelberg dr. t. az államvasutak intézőbizottságának ügyvezető helyettes elnökét nevezik ki az államvasutak elnökévé.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t.

Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető

DR. MAMUSICH JÓZSEF.

U—R—A—N—I—A

1930. október 4-én, szombaton 6 este fél 9-kor 5-én, vasárnap fél 4, 6 és fél 9-kor.

2 napig. A Paramount filmgyár legnagyobb szabású filmje. EMIL JANNINGS legújabb filmje

Az apák bűnei

Dráma 10 felvonásban. Kisérő filmje:

Nadrágos menyecske

Vigjáték 7 felvonásban. Főszerepben: Bebe Daniels és Janes Hall. Mindkét film az idei néma filmek legjobbjai. Híradó.

Apró hirdetések.

öt hónapos fajtiszta „Leghorn” hajakok eladó. Gróf Széchenyi-utca 2 szám.

Egy kisebb kerek asztal és egy könyvszekrényt keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Kiadó ház Bem József u. 13 sz. alatt 3 szoba, 2 konyha, élelár, fűkamra egyben vagy két részletben nov. 1-re kiadó. Értekezni lehet Ósz-utca 11 szám alatt.

Egy nagyobb Wertheim Cassát keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Egy külön bejárati elegánsan berendezett utcai szoba kiadó. Cím kiadóban.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének bajai csoportja népkonyha letesítéséhez lakást keres. Ajánlatokat kérjük Major Józsefné elnöknőnek bejelenteni. Arad u. 4

Egy jó harmóniumot megvételre keresek. Cím a kiadóban.

3-4 szobás lakást keres egy magasabbrangú pénzügyi tisztviselő nov. hó 1 beköltözésre. Bejelentések a kiadóhivatalba küldendők.

Lipovniczky Széver szakképzett zongora készítő- és hangoló városunkba érkezett.

Elvállal pontos zongora-hangolásokat, javításokat, bőrzéseket — felelőség mellett — jutányos áron.

Új és használt pianinók és zongorák 700 P.-től kezdve, kedvező fizetési feltételek mellett **állandóan kaphatók.** Cimeket felvesz a kiadóhivatal.

KALOR

akályhák királya
előnyösen
beszerezhető
UTRY-nál.

Telefon : 280. Erzsébet kir.-utca 38.

HIRDESSEN
a BAJAI UJSÁG-ban.

Értesítés.

Alulírott kertészetben több ezer drb 3 éves nemes gyümölcsfa, több ezer drb. 2-3 éves bokor és tufa rózsza 19 fajtában, szegély és magas buxusok, canadai és jegenye nyárfák, fenyőfák, thuják, mahonia és dísz-cserjék, peonia (nemes, hazsarózsza) tővek stb. okt. 15-től kiárusításra kerül.

jutányos áron.

A felsorolt növények legjobb ültetési ideje az őszi, fagymentes téli időszak.

Livodai „Flóra” kertészet
Baja,

bejárt a telepre Tóth Kálmán u. felől.

Csepregi Márton
ny. áll. tankpz. kertész.

ÉRTESSITÉS

Értesítem a nagyérdemű hölgy közönséget és m. t. vevőimet, hogy a városháza épületében (volt Türkli és Morgenstein féle helység) **LÖ-
VENSTEIN női ruha üzletében**

kalapszalonomat

megnyitottam, ahol a legújabb modellek és a legsikkesebb bécsi kreációkat raktáron tartom.

Mérsékelt árainról ezután is biztosítom nagyérdemű vevőimet.

Szíves támogatást kérve maradtam tisztelettel **Madame Kalapszalom**
G. ENGELMANN MÁRIA.

Elsőrendű saját termésű boraimat 60 fillérért kimérem

Szíves pártfogást kér
Rózsa István
Szegedi ut 12

Ejjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva
szept. 27-től okt. 6-ig

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS
SAKSZERÜEN
ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 11.

Nyomatott az „UJ ÉLET” r.-t. könyvnyomdájába Baján.

LAKY

bérautója
megrendelhető,
helyben és vidékre

Telefonszám : 375.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olcsón, úgy forduljon
UTRY-hoz.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon : 280.

Vásároljon

az „Uj Élet”-ben.

ERZSÉBET

KIRÁLYNÉ

SZÁLLÓ.

ERZSÉBET
KIRÁLYNÉ
SZÁLLÓ.

ÉTTEREM
KÁVÉHÁZ
SÜRÖZŐ PINCE
Bpest, IV. Egyetem-u. 5.

Szabó Imre
tulajdonos.

Étterem Kávéházban

esténként cigányzene. Az **Erzsébet pince** a főváros leg-szbb sörözője. Falait Petőfi „János vitéz”-ének 18 jelenete díszíti. Egy pincér (revier) rendszer.

Szabó Imre

tulajdonos.

Autóbusz és villamos megálló a Szálló közvetlen közelében.

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az Uj Élet r.-t. papírüzlete